

Na osnovu člana 79 Zakona o životnoj sredini ("Službeni list CG", broj 52/16), člana 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list CG", br. 2/18, 34/19), člana 7 stav 1 tačka 9 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni list CG", broj 3/19) i člana 40 stav 1 tačka 2 Statuta Opštine Pljevlja ("Službeni list CG – opštinski propisi", broj 46/18), Skupština opštine Pljevlja na sjednici od _____, uz saglasnost Vlade Crne Gore, donijela je

**ODLUKU
O VISINI I NAČINU PLAĆANJA NAKNADE ZA ZAŠTITU I UNAPREĐIVANJE
ŽIVOTNE SREDINE OPŠTINE PLJEVLJA**

I. Osnovne odredbe

Član 1

Ovom odlukom propisuje se visina, obveznici i način plaćanja naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine opštine Pljevlja (u daljem tekstu: naknada).

Član 2

Naknada je novčani iznos koji plaćaju obveznici za zaštitu i unapređivanje životne sredine.

II. Obveznici plaćanja naknade

Član 3

Obveznici plaćanja naknade su pravna lica i preduzetnici koji obavljaju određene aktivnosti na teritoriji opštine Pljevlja koje utiču ili mogu uticati na životnu sredinu i za koje je obavezna ili se može zahtijevati procjena uticaja na životnu sredinu u skladu sa Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 20/07 i "Službeni list CG", br. 47/13, 53/14 i 37/18) (sa liste I tačka 2 podtačka c i tačka 3 podtačka a i liste II tačka 3 podtačka a).

III. Način utvrđivanja i plaćanja naknade

Član 4

Obračun naknade vrši se za kalendarsku godinu.

Obveznici plaćanja naknade dužni su da najkasnije do 10. jula godine za koju se naknada utvrđuje podnesu: prijavu za utvrđivanje naknade, bilans uspjeha i zaključni list za godinu koja prethodi godini za koju se naknada utvrđuje.

Prijava iz stava 2 ovog člana se podnosi na obrascu koji je sastavni dio ove odluke.

Član 5

Naknada za pravna lica i preduzetnike koji obavljaju aktivnosti na teritoriji opštine Pljevlja iz člana 3 ove odluke utvrđuje se u iznosu od 1,7% ostvarenog prihoda na godišnjem nivou od prodaje sirovine, poluproizvoda i proizvoda u zemlji i inostranstvu, za godinu koja prethodi godini za koju se naknada utvrđuje.

Ako obveznik plaćanja naknade ne podnese prijavu za utvrđivanje naknade, naknada se utvrđuje na osnovu podataka kojima raspolaže nadležni organ opštine ili putem inspeksijske kontrole u skladu sa posebnim zakonom.

Član 6

Naknada se plaća u dvije jednake rate, od kojih prva dopijeva 31. jula, a druga 30. novembra godine za koju se naknada utvrđuje.

Član 7

Nadležni organ opštine za zaštitu životne sredine, dužan je da podatke od značaja za utvrđivanje naknade dostavlja organu opštine nadležnom za javne prihode opštine.

Član 8

Utvrđivanje i naplatu naknade vrši organ opštine nadležan za javne prihode opštine.

Član 9

Na pitanja plaćanja, zastarjelosti, rokova, kamate, prinudne naplate, inspekcijuskog nadzora, prekršajnog postupka koja nijesu propisana ovom odlukom primenjivaće se odredbe zakona kojim se uređuje poreska administracija.

IV. Namjensko korišćenje sredstava naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine

Član 10

Sredstva ostvarena od naknade prihod su Budžeta Opštine Pljevlja, a mogu se koristiti samo za zaštitu i unapređivanje životne sredine, u skladu sa lokalnim planovima, programima i strateškim dokumentima.

V. Završna odredba

Član 11

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu CG – opštinski propisi”.

SKUPŠTINA OPŠTINE PLJEVLJA

Broj: _____
Datum: _____

**Predsjednik
Dragiša Sokić**

**PRIJAVA
ZA UTVRĐIVANJE NAKNADE ZA ZAŠTITU I
UNAPREĐIVANJE ŽIVOTNE SREDINE
ZA _____ GODINU**

OPŠTI PODACI O OBVEZNIKU

1. _____ Naziv:

2. PIB: _____ Matični broj: _____

3. Adresa: _____

4. Podaci o odgovornom licu:

Ime i prezime: _____

JMBG: _____

Adresa: _____

Kontakt telefon: _____

OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE NAKNADE

Ostvareni prihod na godišnjem nivou od prodaje sirovine, poluproizvoda i proizvoda u zemlji i inostranstvu od aktivnosti iz člana 3 ove odluke koje obveznik obavlja na teritoriji opštine Pljevlja, za godinu koja prethodi godini za koju se naknada utvrđuje, iznosi:

NAPOMENA:

Pod krivičnom i materijalnom odgovornošću izjavljujem da su podaci unijeti u prijavi potpuni i tačni.

M.P. PODNOSILAC PRIJAVE

Dana

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov: za donošenje predloga Odluke o naknadi za zaštitu i unapređivanje životne sredine opštine Pljevlja, sadržan je u članu 79 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", broj 52/16) i članu 7 stav 1 tačka 9 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list CG", broj 3/19).

Odredbom člana 79 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG", broj 52/16), propisano je:

"Jedinica lokalne samouprave može propisati naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine, u skladu sa svojim potrebama i specifičnostima.

Kriterijume, vrstu i visinu naknade iz stava 1 ovog člana, način plaćanja, obveznike, kao i olakšice za određene kategorije obveznika plaćanja, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Prikupljena sredstva po osnovu naknada iz stava 1 ovog člana, moraju se namjenski koristiti za zaštitu i unapređivanje životne sredine na teritoriji jedinice lokalne samouprave".

Odredbom člana 7 stav 1 tačka 9 Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list CG", broj 3/19), propisano je: "da su sopstveni prihodi opštine naknada za zaštitu i unapređivanje životne sredine, u skladu sa zakonom".

Nesporno je da opština Pljevlja ima status ugrožene sredine, da postoji pravni osnov za utvrđivanje predmetne naknade od strane lokalne samouprave i da je potrebno utvrditi kriterijum i visinu naknade, po kojima su obveznici naknade, pravna lica i preduzetnici, koji obavljaju određene aktivnosti na teritoriji opštine Pljevlja, koje utiču ili mogu uticati na životnu sredinu, a koje su propisane Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu, u skladu sa zakonom.

Razlozi za donošenje Predloga odluke:

U periodu od 2008-2009. godine, Skupština opštine Pljevlja je na osnovu odredbi člana 62 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list CG – opštinski propisi", broj 48/08) donijela tri Odluke kojima uvodi naknadu za zaštitu i unapređivanje životne sredine u skladu sa njenim potrebama i specifičnostima, a koje su presudama Ustavnog suda CG prestale da važe. U svim ovim presudama Ustavnog suda Crne Gore dominira stanovište da Opština Pljevlja ne može uvesti naknadu po istom osnovu po kojem je utvrđena naknada koja predstavlja državni prihod i da po istom osnovu niko ne može dvaput plaćati.

U vezi sa ovakvim stanovištem Ustavnog suda Crne Gore, novim Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", broj 52/16) jasno je da je članom 77 ovog Zakona definisana eko naknada (koja je državni prihod), dok je naknada za zaštitu i unapređivanje životne sredine, definisana članom 79 istog Zakona kao prihod budžeta lokalne samouprave i za koju kriterijume, način plaćanja i visinu naknade određuje lokalna samouprava u skladu sa svojim specifičnostima.

Razlozi koji su uticali na donošenje Predloga odluke o naknadi za zaštitu i unapređivanje životne sredine opštine Pljevlja, je ugroženost svih osnovnih segmenata životne sredine u opštini Pljevlja u dugom vremenskom periodu, usled aktivnosti (proizvodnja energije i ekstraktivne industrije), koje u duhu navedenog Zakona o životnoj sredini predstavljaju specifičnosti opštine Pljevlja u pogledu uticaja na životnu sredinu.

Specifičnost ove sredine su otpadne materije koje su nastale kao posljedica proizvodnje električne energije, eksploatacije uglja, eksploatacije rude cinka i olova, a koje izazivaju ili mogu izazivati

povećanu zagađenost vazduha, povećanu zagađenost površinskih i podzemnih voda, degradaciju i zagađenost zemljišta, nagomilavanje industrijskog i opasnog otpada, pogoršavanje zdravstvenog stanja stanovništva, uništavanje flore i faune i dr.

Nosioci navedenih aktivnosti su Rudnik uglja a.d. Pljevlja, Elektroprivreda Crne Gore ad Nikšić -TE Pljevlja i „Gradir Montenegro doo Pljevlja.

Rudnik uglja a.d. Pljevlja ima kapacitete proizvodnje oko 1.800.000 t lignita godišnje. Od toga, preko 90% svoje proizvodnje isporučuje TE Pljevlja. Uzimajući u obzir kompleksnost proizvodnog procesa u površinskim kopovima, Rudnik uglja A.D. Pljevlja, zapravo, predstavlja skup nekoliko različitih izvora emisije zagađujućih materija:

- površinski kop Potrlica
- transportni sistem otkrivke
- deponija otkrivke.

U Rudniku uglja A.D. Pljevlja godišnje se pored 1.800.000 t uglja otkopa i oko 5.500.000 m³ otkrivke (jalovine). Pri obavljanju ove djelatnosti koriste se velike količine energenata, maziva i eksploziva:

- dizel gorivo: preko 5.600 t;
- ulja svih vrsta preko 230 t;
- benzin preko 50 t i
- eksplozivna sredstva preko 560 t.

Pri eksploataciji na površinskim kopovima javljaju se značajni uticaji na kvalitet vazduha. Ovi uticaji obuhvataju emisije od eksploatacije laporca i uglja, izduvnih gasova, štetnih gasova od oksidacije i samo zapale uglja. Na površinskom kopu dolazi do emisije prašine od laporca i uglja pri sljedećim radovima:

- pri radu rudarske i transportne mehanizacije, na otkrivci, odlaganju i eksploataciji uglja;
- bušačko-minerskim radovima i
- na otvorenim površinama odlagališta pri istovaru, kretanju mehanizacije i pod dejstvom atmosferskih uslova.

Zagađivanje vazduha na površinskom kopu nastaje kao posljedica radnih procesa projektovanog tehnološkog procesa eksploatacije uglja, a to su uglavnom:

- bušenje i miniranje;
- utovar i transport uglja i otkrivke;
- transport i odlaganje otkrivke;
- erozija vjetrom i
- ostali prateći radovi.

Otpadne vode Rudnika uglja uglavnom potiču od odvodnjavanja površinskog kopa Potrlica, od servisa za preventivno održavanje vozila, radionice, drobilane i sortirnice, fekalnih voda i dr. Otpadne vode sadrže suspendovane čestice laporca, ugljeva, mineralno ulje i masti, naftu, deterdžente i fenolne materije, soli teških metala, odnosno vode visokih vrijednosti HPK i BPK5.

TE „Pljevlja” počela je sa radom 1982, godine i kao gorivo koristi se pljevaljski lignit sa površinskog kopa Potrlica. Ukupna količina uglja koja se sagori u Pljevljima je preko 1.800.000 t godišnje, od toga 1.700.000 t u TE „Pljevlja”, koja pored uglja godišnje u prosjeku potroši oko 3.500 t mazuta i 660 t hemikalija. Na osnovu raspoloživih podataka, TE „Pljevlja” troši 225 t uglja na čas, 200 t kiseonika na čas i tom prilikom emituje u vazduh 230 t/h ugljen (IV)-oksida, 3,57 t sumpor (IV)-oksida, 120 t/h vodene pare i 0,36 t/h suspendovanih čestica. Od sagorijevanja uglja stvara se pepeo (44 t/h) i šljaka (5 t/h).

Prosječne godišnje vrijednosti emisije TE za period Januar 2010 – Jul 2016.

AMS RACI	Prašina (mg/Nm ³)	CO (mg/Nm ³)	NOx (mg/Nm ³)	SO2 (mg/Nm ³)
2010	77	38	474	3220
2011	170	31	499	4636
2012	145	29	503	4314
2013	137	30	502	4475
2014	45	32	571	5610
2015	35	28	668	5308
2016	13	28	632	5744
GVE*	10	100	150	150
GVE**	10	150	200	200

Izvor: automatski mjerni sistem RACI instaliran u TE „Pljevlja“

*Podaci o GVE (granična vrijednost emisije izražena masenom koncentracijom) dati su u odnosu na predviđene vrijednosti shodno Odluci - DECISION (EU) 2017/1442 - LCP Bréf 2017.

**Podaci o GVE (granična vrijednost emisije izražena masenom koncentracijom) dati su u odnosu na Uredbu o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora ("Službeni list CG", broj 10/11). Pogoni TE „Pljevlja“ u kojima se javljaju otpadne vode su: hemijska priprema napojne kotlovske vode (omekšavanje i dejonizacija), rashladni toranj, bager stanica, deponija, mazut stanica i sanitarne otpadne vode koje se izlivaju direktno u Vezišnicu.

Otpadne vode su zagađene visokim sadržajem suspendovanih materija, sadrže razne karbonate, pepeo i šljaku, zatim rastvorene soli teških metala, natrijuma i kalijuma, hloride, sulfate, hromate, fosfate, soli urana i torijuma, imaju uvećanu pH vrijednost, sadrže otpadna mineralna ulja, prisutni su mirisi i izmjenjeni izgled voda.

Takođe, dešavaju se i sledeće **akcidentne situacije**: u slučaju podizanja velike količine prašine pod uticajem vjetrova sa deponije pepela i šljake „Maljevac“, izlivanje otpadnih voda sa deponije „Maljevac“ koje dovode do pomora riba, kao i enormno povećanje nivoa buke usled startovanja TE „Pljevlja“.

Gradir Montenegro d.o.o. je sklopio sa Ministarstvom ekonomije Republike Crne Gore Ugovor o zakupu prava na eksploataciju rude cinka i olova na ležištima „Šuplja stijena“, „Đurđeve vode“, „Paljevine“ i „Ribnik“ na 20 godina (Ugovor br. 01-3439/1 od 25.08.2006 god).

Ležište olova i cinka „Šuplja stijena“ se nalazi u sjeverozapadnom dijelu Crne Gore i istočnom dijelu Bosne i Hercegovine. Na potezu od Bobova na jugoistoku do Čelebića na sjeverozapadu zahvata površinu od preko 100 km², od koje teritoriji Crne Gore pripada oko 40 km². Koncesijsko rudno polje se prostire na površini oko 5 km², a eksploataciono polje na površini od oko 7 km².

Površina eksploatacije na površinskom kopu rudnika se iz godine u godinu povećava i kreće se prema veličini od oko 100 ha koliko je predviđeno na kraju eksploatacije. Pri tome su u obzir uzeti, pored samog površinskog kopa i: jalovište krečnjačke otkrivke, jalovište rudne jalovine i jedno flotacijsko jalovište, kao i prostor zauzet postrojenjem za pretkoncentraciju i flotaciju.

Na osnovu dosadašnjih istraživanja negativni uticaj rudnika „Šuplja stijena“ odražava se na vode i zemljište. Vode Mjedeničkog potoka zbog uticaja rudnika imaju povećanu mutnoću, elektroprovodljivost, oksidabilnost i HPK, kao i povećan sadržaj suspendovanih materija, mangana, kobalta, nikla, kadmijuma, olova, cijanida, površinski aktivnih materija koje reaguju sa metil plavim, materija koje se ekstrahuju hloroformom i TOC (ukupni organski ugljenik). Analize zemljišta u blizini rudnika „Šuplja stijena“ pokazuju povećan sadržaj kadmijuma, olova, arsena, hroma, nikla, cinka i policikličnih aromatičnih ugljovodonika.

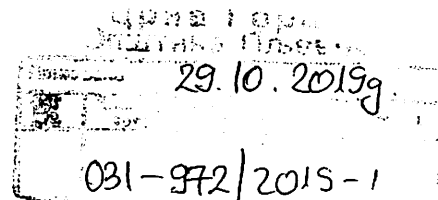
Na osnovu svega prethodnog negativni uticaj aktivnosti (proizvodnja energije i ekstraktivna industrija) navedenih preduzeća, pored zagađenja odražava se i na degradaciju zemljišta i promjene pejzažnih karakteristika u opštini Pljevlja, ima dinamičan intenzitet i prouzrokuje zauzimanje zemljišta iz domena primarne proizvodnje.

Finansijski efekat:

Prihodi budžeta opštine Pljevlja po osnovu ovog Predloga odluke o naknadi za zaštitu i unapređenje životne sredine opštine Pljevlja iznosili bi između 2.500.000 i 3.000.000 €. Prikupljena sredstva po osnovu ove naknade, moraju se namjenski koristiti za zaštitu i unapređivanje životne sredine na teritoriji opštine Pljevlja, za šta će Opština Pljevlja otvoriti namjenski račun.

U narednom periodu će se vršiti redovni monitoring realizacije započetih i najavljenih projekata koji će uticati na kvalitet životne sredine i od trenutka vidljivih efekata odredbe ove odluke će se u dijalogu lokalne samouprave i Vlade usaglasiti.

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj:07-5907
Podgorica, 24. oktobar 2019. godine

OPŠTINA PLJEVLJA
Gospodin Igor Golubović, predsjednik

PLJEVLJA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. oktobra 2019. godine, razmotrila je Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine Opštine Pljevlja, koji je dostavilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Nakon razmatranja Vlada je zaključila da se naziv materijala mijenja i glasi:

„Predlog za davanje saglasnosti Vlade na Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine Opštine Pljevlja“.

S tim u vezi, Vlada je donijela sljedeći

ZAKLJUČAK

Vlada je dala saglasnost na Predlog odluke o visini i načinu plaćanja naknade za zaštitu i unapređivanje životne sredine Opštine Pljevlja, koji je dostavljen aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma, broj: 112-1195/14, od 14. 10. 2019. godine.

GENERALNI SEKRETAR
Nataša Pešić

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Nataša Pešić', written over a faint circular official stamp.